

İKİNCİ BÖLÜM
KARAR

MARS SİNEMA TURİZM VE SPORİF TESİSLER İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.
BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2017/23849

Karar Tarihi : 10/10/2018

Başkan : Engin YILDIRIM

Üyeler : Recep KÖMÜRCÜ

Celal Mümtaz AKINCI

Muammer TOPAL

Recai AKYEL

Raportör : Özgür DUMAN

Başvurucu : Mars Sinema Turizm ve Sportif Tesisler İşletmeciliği A.Ş.

Vekili : Av. Gamze DURGUN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, sermaye piyasası kurallarına göre özel durum açıklaması yapılmadığı için idari para cezası verilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 24/5/2017 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

A. İdari Para Cezası Verilmesi Süreci

9. Başvurucu, sinema salonu ile spor tesisleri işleten bir şirkettir. Başvurucu Şirket, A. Film Prodüksiyon Ticaret ve Sanayi A.Ş.nin (A. Şirketi) çoğunluk hisseslerini devralmış; A. Şirketi üzerinde kontrol uygulayan E. Holding A.Ş. de başvurucu Şirket üzerinde kontrol uygulayan S. Entertainment Ltd. Şti.nin %50 hissesini devralmıştır. Bu devir işlemine Rekabet Kurulu tarafından 17/11/2011 tarihinde izin verilmiştir. Bu kapsamda İstanbul, Antalya ve İzmir'de bulunan üç adet sinema, S. Sinema ve Eğlence Hizmetleri A.Ş.ye (S. Şirketi) devredilmiş; bu Şirket de belirli bir meblağı ödemeyi taahhüt etmiştir.

10. Rekabet Kurulunun söz konusu kararına karşı E.A. tarafından açılan davada Danıştay Onüçüncü Dairesi 9/10/2012 tarihinde yürütmenin durdurulmasına karar vermiş, bu karara karşı yapılan itiraz Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından 25/4/2013 tarihinde kabul edilmiştir. Davacının feragati nedeniyle Daire 10/9/2015 tarihinde davanın reddine karar vermiştir.

11. S. Şirketi söz konusu davayı gerekçe göstererek sözleşmenin aldatma nedeniyle iptal edilmesi ve borçlu olunmadığının tespiti istemiyle A. Şirketi aleyhine İstanbul 48. Asliye Ticaret Mahkemesinde 7/2/2013 tarihinde dava açmıştır.

12. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK/Kurul) 14/3/2013 tarihinde A. Şirketinden savunma istemiştir. Bu yazıda; Şirketin sermaye yapısının değişikliğine ilişkin Rekabet Kurulu kararına dava açılmasına, bu davada yürütmenin durdurulmasına karar verilmesine ve davacının davasından feragat etmesine ilişkin hususların kamuya duyurulmadığı belirtilmiştir.

13. SPK 2/9/2013 tarihinde A. Şirketine bir yazı daha göndermiştir. Bu yazıda, S. Şirketi tarafından açılan dava ile ilgili olarak daha önce herhangi bir özel durum açıklaması yapılmadığı belirtilmiştir. Kurul tarafından bunun Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 21. maddesine aykırılık teşkil ettiği ve idari para cezasını gerektirdiği ifade edilerek A. Şirketinden otuz gün içinde savunma yapması istenmiştir.

14. A. Şirketi 30/9/2013 tarihinde savunma dilekçesini vermiştir. Bu dilekçede özetle davanın konusunun kamuya son açıklanan bilançosunda yer alan aktif toplamının %10'una tekabül eden tutarın altında kalması nedeniyle özel durum açıklamasına gerek olmadığı belirtilmiştir. Dilekçede ayrıca bugüne değin Şirketin bu konuda herhangi bir yaptırımla da karşılaşmamış olduğu vurgulanmıştır.

15. Kurul 26/2/2014 tarihinde A. Şirketinin idari para cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Bu kararda, Rekabet Kurulunun kararına konu şartlar çerçevesinde devri gerçekleştirilen sinema salonlarının bazılarını devralan S. Şirketi tarafından açılan dava hakkında özel durum açıklaması yapılmaması gerekçe olarak gösterilmiştir. Bu bağlamda Kurul, A. Şirketinin Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 14. maddesinin ihlali sebebiyle 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 103. maddesi uyarınca 2013 yılı için verilebilecek idari para cezasının üst sınırı olan 269.500 TL tutarında idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiğini belirtmiştir.

16. A. Şirketinin 31/3/2014 tarihli Olağan Genel Kurulunda Şirketin başvurucu Şirket ile birleşmesine karar verilmiş ve birleşme işlemi 3/4/2014 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

17. Başvurucu Şirket, külli halefiyet ilkesi gereğince A. Şirketine verilen 269.500 TL'nin dörtte üçü olan 202.125 TL'yi kanun yoluna başvurma hakları saklı kalmak kaydıyla 17/4/2014 tarihinde Boğaziçi Kurumlar Vergi Dairesine ödemiştir.

B. İdari Para Cezasına İtiraz Süreci

18. Başvurucu Şirket, A. Şirketine uygulanan idari para cezası işlemine karşı SPK aleyhine 26/5/2014 tarihinde Ankara 9. İdare Mahkemesinde (Mahkeme) iptal davası açmıştır.

19. Mahkeme 8/5/2015 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, S. Şirketi tarafından açılan dava nedeniyle birleşmeye engel bir durumun çıktığı ve daha önce kamuya açıklanan birleşme işlemine ilişkin özel durum açıklamalarında değişiklik meydana geldiği belirtilmiştir. Mahkeme, mevzuat gereğince daha önce kamuya açıklanan bilgilere ilişkin hususlarda değişiklik ortaya çıktığında veya öğrenildiğinde şirket tarafından özel durum açıklaması yapılmasının zorunlu olduğuna vurgu yapmıştır. Mahkemeye göre söz konusu dava hakkında herhangi bir özel durum açıklamasının yapılmadığının dosyada bulunan belgelere göre sabit olduğundan mevzuat hükmüne aykırı davrandığı anlaşılan davacı hakkında tesis edilen işlemin davaya konu kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

20. Başvurucunun temyiz ettiği karar Danıştay Onüçüncü Dairesince 6/4/2016 tarihinde onanmıştır. Başvurucunun karar düzeltme istemi talebi de aynı Dairenin 17/3/2017 tarihli kararıyla reddedilmiştir.

21. Nihai karar, başvurucu vekiline 24/4/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir.

22. Başvurucu 24/5/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

23. 6362 sayılı Kanun'un 15. maddesi şöyledir:

"(1) Sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi, olay ve gelişmeler, ihraççılarca veya ilgili taraflarca kamuya açıklanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen bilgi, olay ve gelişmelerin kamuya açıklanması, ilgili ihraççıya bildirim, istisnai hâllerde açıklamanın ertelenmesi veya açıklama yapılmamasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir."

24. 6362 sayılı Kanun'un 103. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Bu Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket eden kişilere Kurul tarafından yirmi bin Türk Lirasından iki yüz elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak, yükümlülüğe aykırılık dolayısıyla menfaat temin edilmiş olması hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaatin iki katından az olamaz.

(2) Birinci fıkradaki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişinin bir özel hukuk tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte bu tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenen bir kişi olması hâlinde, ayrıca tüzel kişi hakkında da birinci fıkra hükmüne göre idari para cezası verilir. Aykırılığın, temsilcisi olunan veya adına hareket edilen tüzel kişinin zararına bir sonuç doğurması hâlinde, tüzel kişiye idari para cezası verilmez."

25. SPK tarafından düzenlenen 6/2/2009 tarihli ve 27133 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seri VIII, No. 54 sayılı Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Tebliğde geçen;

...

f) İçsel bilgi: Sermaye piyasası aracının değerini ve yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek henüz kamuya açıklanmamış bilgileri,

...

ifade eder."

26. Bu tebliğin 14. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Ortaklıklar tarafından içsel bilgiler ve bu bilgilere ilişkin daha önce açıklanan hususlardaki değişiklikler ortaya çıktığında veya öğrenildiğinde özel durum açıklaması yapılması zorunludur."

27. Bu tebliğin 21. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Özel durumlar veya özel duruma konu bilgilerdeki değişiklikler ortaya çıktığı veya öğrenildiği anda en seri haberleşme vasıtasıyla bu Tebliğin 26 ncı maddesinde belirtilen Rehberde yer alan formlar kullanılarak ilgili borsaya ulaştırılması zorunludur."

28. SPK tarafından düzenlenen 23/1/2014 tarihli ve 28891 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği'nin 29. maddesi ile yukarıda değinilen önceki tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

29. SPK tarafından düzenlenen Özel Durumlar Rehberi'nin ilgili kısmı şöyledir:

"5.8. İhraççının Finansal Yapısına İlişkin Değişiklikler

İhraççının finansal yapısına önemli etkisi olabilecek bir olay açıklanması gereken içsel bilgiyi oluşturmaktadır. Bu bilginin sermaye piyasası aracının değeri, fiyatı ve yatırımcıların yatırım kararları üzerinde etkili olması olasılığı bulunması halinde, finansal tablo dönemi beklenmeksizin derhal açıklama yapılır.

...

Aşağıda yer alan hususların, içsel bilginin değerlendirilmesinde dikkate alınması mümkündür:

1) Kurul düzenlemeleri uyarınca kamuya açıklanan son bilançodaki aktif toplamının %10 veya daha fazlasına tekabül eden bir tutar için ihraççı aleyhine herhangi bir yolla icra takibine başlanması, takibin sona ermesi, dava açılması veya davanın sonuçlanması, devam etmekte olan icra takiplerinin toplamının kamuya açıklanan son bilançodaki aktif toplamının %10 una ulaşması,

..."

B. Uluslararası Hukuk

30. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (Sözleşme) ek 1 No.lu Protokol'ün "Mülkiyetin korunması" kenar başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez."

31. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ister suç gelirlerinin elde edilmesinin önüne geçilmesi için müsadere olarak uygulansın isterse de doğrudan uygulansın para cezalarının veya kazanç müsaderesinin mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini kabul etmektedir. Mahkeme, bu suretle yapılan müdahalenin Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin ikinci paragrafı kapsamında mülkiyetin kullanılmasının kontrolüne ilişkin üçüncü kural çerçevesinde incelenmesi gerektiği görüşündedir (*Butler/Birleşik Krallık* (k.k.), B. No: 41661/98, 27/6/2002; *Phillips/Birleşik Krallık*, B. No: 41087/98, 5/7/2001, §§ 50, 51; *Konstantin Stefanov/Bulgaristan*, B. No: 35399/05, 27/6/2015, §§ 57, 58).

32. *Konstantin Stefanov/Bulgaristan* kararına konu olayda başvuru avukatın ücreti yetersiz bulması nedeniyle zorunlu müdafî olmayı reddederek duruşmadan ayrılması üzerine ceza mahkemesince başvuru avukata yaklaşık 260 euro tutarında para cezası verilmiştir. AİHM, şikâyet edilen cezaya konu paranın mülk teşkil ettiğini ve bu para cezasının uygulanmasının da mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini belirtmiştir (*Konstantin Stefanov/Bulgaristan*, § 57). AİHM'e göre, uygulanan para cezası Sözleşme'nin anlamında bir *yaptırım* teşkil etmektedir. Bu sebeple müdahale, taraf devletlere yaptırımların ödenmesini sağlamak için mülkiyetin kullanımını kontrol yetkisi tanıyan Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin ikinci paragrafı çerçevesinde değerlendirilmiştir (*Konstantin Stefanov/Bulgaristan*, § 58).

33. AİHM; para cezasının açık, öngörülebilir ve ulaşılabilir mahiyette bir kanuna dayandığını, yargılamanın etkin ve gecikmeden sürdürülmesi yönünde kamu yararına dayalı meşru bir amacının da bulunduğunu tespit etmiştir (*Konstantin Stefanov/Bulgaristan*, §§ 63, 64). AİHM, ölçülülük yönünden yaptığı değerlendirmede ise farklı unsurları değerlendirmiştir. Öncelikle duruşmanın ertelenmesini önlemek amacı vurgulanmıştır. AİHM, caydırıcı bir etkinin sağlanması için parasal bir cezanın uygulanabileceğini belirtmiş ve bu alanda devletlerin geniş bir takdir yetkisi olduğuna dikkat çekmiştir. AİHM bu bağlamda en önemli güvencenin ise başvurucuya uygulanan cezaya karşı itiraz edebilme

hakkının tanınması olduğunu ve somut başvuruda ise başvurucuya uygulanan cezaya ilişkin karar verme usulünün keyfi olduğunun ortaya konulmadığını belirtmiştir. Mahkeme son olarak başvurucuya verilen para cezasının üst sınırdan uygulanmakla beraber aşırı veya orantısız olmadığını değerlendirmiş, başvurucunun mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulmadığı sonucuna varmıştır (*Konstantin Stefanov/Bulgaristan*, §§ 65-70).

34. AİHM, ceza olarak değerlendirdiği suç gelirlerinin müsadereğine ilişkin *Phillips/Birleşik Krallık* kararında da benzer değerlendirmeler yapmıştır. Bu olayda ceza mahkemesince başvurucunun uyuşturucu kaçakçılığı suçundan elde ettiği düşünülen gelirlerinin toplamı olan 91.400 sterlin tutarındaki paranın müsadereğine, bu paranın ödenmediği durumda ise iki yıl süreli hapis cezasının infazına karar verilmiştir. AİHM bu cezanın başvurucunun mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini, bu sebeple Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin olayda uygulanabilir olduğunu belirtmiştir (*Phillips/Birleşik Krallık*, § 50). AİHM, ceza mahkemesinin kazanç müsadereğine ilişkin kararının Sözleşme anlamında bir *yaptırım/ceza* olduğunu vurgulamıştır (*Phillips/Birleşik Krallık*, § 51). AİHM'e göre Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin ikinci paragrafı, taraf devletlere bu alanda geniş bir takdir yetkisi tanımakta olup uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele anlamında böyle bir tedbirin uygulanmasının caydırıcı etkisine dikkat çekilmiştir (*Phillips/Birleşik Krallık*, § 52). AİHM, tedbirin yalnızca suçtan elde edilen gelirler ile sınırlı olduğunu ve yargılamada başvurucuya etkin bir itiraz hakkının tanındığını gözeterek karşılaştırılan meşru amaca göre müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna varmıştır (*Phillips/Birleşik Krallık*, §§ 53, 54).

35. *Ismayilov/Rusya* (B. No: 30352/03, 6/11/2008) kararına konu olayda, Bakü'de annesinden intikal eden evini satan başvurucu, yanında taşıdığı para miktarını (21.348 ABD doları) gümrük makamlarına eksik (48 ABD doları) bildirmiştir. Rus kanunlarına göre ise 10.000 ABD doları üzerindeki para miktarı gümrüğe bildirilmelidir. Başvurucuya bildirim yükümlülüğüne uymama suçundan şartlı tahliye koşuluyla altı ay hapis cezası verilmiş ve ayrıca el konulan paranın tamamının müsadereğine karar verilmiştir. AİHM müsadere tedbirleriyle ilgili istikrarlı yaklaşımına değinmiş ve müdahalenin mülkiyetten yoksun bırakma içerse dahi Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin ikinci paragrafı kapsamında mülkiyetin kullanımının kontrolü mahiyeti taşıdığını belirtmiştir (*Ismayilov/Rusya*, §§ 28-30).

36. AİHM, kamu yararı bakımından korunan hukuki menfaatin ise gümrük makamlarına bildirim yükümlülüğüne uyulmasını sağlamak olduğunu vurgulamıştır (*Ismayilov/Rusya*, § 33). AİHM, başvurucuya herhangi bir suç isnadında bulunulmadığı ve olayda müsadere tedbirinin kara paranın aklanması, terörizmin finansmanı, uyuşturucu kaçakçılığı, vergi kaçırma veya başka suç faaliyetleri kapsamında uygulanmadığı tespitlerine yer vermiştir. Buna göre belirli bir miktarın üzerinde ki nakit parayı yanında taşımış olan başvurucu, sadece gümrük makamlarına yanında taşıdığı bu parayı eksik bildirmekten ötürü sorumlu tutulmuştur. AİHM, bildirilmeyen paranın meşru yollardan elde edildiğini ve bu paranın bildirilmemesinin kamuya olan zararının ise oldukça az olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte müsadere tedbirinin sadece zararın tazmini amacıyla uygulandığı değil aynı zamanda caydırıcı ve cezalandırıcı bir yönünün de bulunduğu kabul edilmiştir. Ancak olayda ise başvurucunun zaten bildirim yükümlülüğüne uymadığı için şartlı tahliye koşuluyla hapis cezası aldığına dikkat çekilmiştir. AİHM'e göre yalnızca bildirim yükümlülüğüne uymama nedeniyle ceza da almışken ayrıca müsadere uygulaması ölçüsüz olup başvurucuya aşırı ve olağan dışı bir külfet yüklemektedir (*Ismayilov/Rusya*, §§ 37, 38).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

37. Mahkemenin 10/10/2018 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

38. Başvurucu Şirket, Özel Durum Açıklamalarına İlişkin Rehber'de açıklanan ilke ve kurallar çerçevesinde S. Şirketi tarafından açılan davanın konusunun ilgili olduğu ekonomik değer kendi aktif toplamının %10'unun altında kaldığını belirtmiştir. Başvurucuya göre bu sebeple söz konusu dava, açıklanması gereken içsel bilgi niteliğinde olmadığından dolayı özel durum açıklamasına gerek bulunmamaktadır. Başvurucu ayrıca SPK mevzuatında içsel bilginin detaylı, açık ve öngörülebilir bir tanımının bulunmadığından yakınmıştır. Başvurucu, uygulanan idari para cezasının hukuka aykırı olduğunu belirterek mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

39. Başvurucu, aynı hukuki temelde verilen idari para cezalarının başka mahkemelerce iptal edildiğini ifade etmiştir. Başvurucu; hakkında uygulanan cezanın gerekçesiz olarak üst sınırdan belirlendiğini, bunun yanında aktif toplamının %10'undan az olduğu için aleyhe açılan davanın içsel bilgi olmadığı yönündeki uyuşmazlığın sonucuna etkili olabilecek ayrı ve açık yanıt gerektiren iddialarının karşılanmadığını vurgulamıştır. Başvurucu, bu gerekçelerle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu son olarak idari para cezasına ilişkin mevzuat hükümlerinin açık ve belirli olmaması ile objektif bir değerlendirme yapılmadan üst sınırdan ceza uygulanması nedeniyle suç ve cezalarda kanunilik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

40. Bakanlık görüşünde, sermaye piyasasının işleyişine yönelik mevzuat kurallarına uyulmadığı gerekçesiyle başvurucu Şirketin idari para cezasıyla cezalandırılmasının mülkiyet hakkına yapılan bir müdahale olduğu kabul edilmiştir. Bakanlık, sonucu mülkiyetten yoksun bırakma olsa dahi sermaye piyasasının düzenlenmesi çerçevesinde müdahalenin mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrolüne ilişkin üçüncü kural çerçevesinde incelenmesi gerektiğini bildirmiştir. Bakanlık, müdahalenin kanuni dayanağı konusunda ise özel durum açıklamalarıyla kamuya duyurulan belirli yerlerdeki sinema salonlarının devredilmesi durumunda meydana gelen değişikliğin açıklanması gerektiğine işaret etmiştir. Bakanlık müdahalenin sermaye piyasasının şeffaflığını sağlamayı temin yönünde kamu yararına dayalı meşru bir amacının olduğunu vurgulamıştır. Bakanlığa göre müdahale ayrıca elverişlilik ve gereklilik ölçütlerini de sağlamaktadır. Bakanlık son olarak başvurucuya usule ilişkin güvencelerin sağlanması, idari para cezalarının düzenlenmesi ile uygulanması konusunda kamu makamlarının geniş bir takdir yetkisinin bulunması ve başvurucu Şirketin kendi kusuru nedeniyle cezanın uygulanması karşısında müdahalenin ölçülü olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

41. Başvurucu, cevap dilekçesinde başvuru formundaki beyanlarını yinelemiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşlerinin aksine müdahalenin kanuni bir dayanağının olmadığını ve ayrıca özellikle bilinçli bir şekilde özel durum açıklaması yapılmadığı dikkate alındığında müdahalenin ölçülü olmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

42. Anayasa'nın "Mülkiyet hakkı" kenar başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

43. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun yukarıda yer verilen şikâyetlerinin özü, başvuru kanuna aykırı eylemi sebebiyle idari para cezası verilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlali iddiasına ilişkindir. Bu nedenle başvuru belirlenen ihlal iddialarının tümü mülkiyet hakkı kapsamında incelenmiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

44. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Mülkün Varlığı

45. Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Somut olayda idari para cezasına hükmedilmesi neticesinde başvurucudan tahsil edilen, belirtilen tutardaki paranın başvuru mal varlığına dâhil olduğu ve verilen idari para cezasıyla başvuru mal varlığından eksilmeye yol açıldığı kuşkusuz olduğuna göre bu paranın başvuru açısından *mülk* teşkil ettiği açıktır.

b. Müdahalenin Varlığı ve Türü

46. Başvuru konusu olayda başvuru idari para cezası ile cezalandırılması yoluyla yapılan müdahalenin mal varlığına dâhil olan parasından yoksun bırakılmasına yol açmakla mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiği kuşkusuzdur.

47. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle *mülkten barışçıl yararlanma hakkına* yer verilmiş; ikinci fıkrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında genel olarak mülkiyet hakkının hangi koşullarda sınırlanabileceği belirlenmekle aynı zamanda *mülkten yoksun bırakmanın şartlarının* genel çerçevesi de çizilmiştir. Maddenin son fıkrasında ise mülkiyet hakkının kullanımının toplum yararına aykırı olamayacağı kurala bağlanmak suretiyle devletin mülkiyetin kullanımını kontrol etmesine ve düzenlemesine imkân sağlanmıştır. Anayasa'nın diğer bazı maddelerinde de devlet tarafından mülkiyetin kontrolüne imkân tanıyan özel hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin düzenlenmesi, mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, §§ 55-58).

48. Müdahalenin -türünün yol açtığı sonuçlar yanında- amacı da gözetilerek belirlenmesi gerekmektedir. Başvurucuya sermaye piyasası kurallarına uymadığı için idari para cezası uygulanmıştır. Dolayısıyla müdahaleyle sermaye piyasasının düzenlenmesi ve kontrol edilmesi amaçlanmaktadır. Bu durumda başvurusunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrolüne veya düzenlenmesine ilişkin üçüncü kural çerçevesinde incelenmesi gerekir.

c. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

49. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

50. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabilceği öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, § 62).

i. Kanunilik

51. Mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerde ilk incelenmesi gereken ölçüt kanuna dayalı olma ölçütüdür. Bu ölçütün sağlanmadığı tespit edildiğinde diğer ölçütler bakımından inceleme yapılmaksızın mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılacaktır. Müdahalenin kanuna dayalı olması, müdahaleye ilişkin yeterince ulaşılabilir, belirli ve öngörülebilir kanun hükümlerinin bulunmasını gerektirmektedir (*Türkiye İş Bankası A.Ş.* [GK], B. No: 2014/6192, 12/11/2014, § 44; *Ford Motor Company*, B. No: 2014/13518, 26/10/2017, § 49; *Necmiye Çiftçi ve diğeri*, B. No: 2013/1301, 30/12/2014, § 55).

52. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfi müdahaleyi engelleyen ve hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir. Bununla beraber Anayasa Mahkemesinin daha önceki kararlarında da belirtildiği üzere kanunla düzenleme zorunluluğu, hakka yapılacak müdahalenin uygulamasının kanunun çerçevesini aşmayacak şekilde tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelge gibi yürütme organının çıkaracağı ikincil düzenlemelerle yapılmasına mani değildir (*Tahsin Erdoğan*, B. No: 2012/1246, 6/2/2014, § 60). Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin konularda temel esaslar, ilkeler ve genel çerçeve kanunla belirlendikten sonra uzmanlık ve idare tekniğine ilişkin hususların, yürütme organınca çıkarılacak düzenleyici işlemlerle tanzim edilmesi mümkündür (AYM, E.2014/177, K.2015/49, 14/5/2015).

53. Somut olayda başvurusuya 6362 sayılı Kanun'un 15. maddesindeki yükümlülüğe uyulmadığı gerekçesiyle aynı Kanun'un 103. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca idari para cezası verilmiştir.

54. Anılan Kanun'un 15. maddesinin (1) numaralı fıkrasında; sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi, olay ve gelişmelerin ihraççılarca veya ilgili taraflarca kamuya açıklanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında da açıklama yapılmasına ilişkin usul ve esasların SPK tarafından belirleneceği düzenlenmiştir. Bu Kanun'un 103. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da söz konusu yükümlülükler uymaması hâlinde SPK tarafından 20.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası verilebileceği düzenlenmiştir. Ayrıca 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre idari para cezalarının her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için yeniden değerlendirilme oranında artırılarak uygulanması öngörülmüştür.

55. Başvurucu, SPK mevzuatında içsel bilginin detaylı, açık ve öngörülebilir bir tanımının bulunmadığından yakınmış; idari para cezasına ilişkin mevzuat hükümlerinin açık ve belirli olmadığını ileri sürmüştür.

56. Ancak başvuru için söz konusu olan yükümlülüğün ve karşılığı idari yaptırımın ulaşılabilir, belirli ve öngörülebilir mahiyetteki söz konusu kanun hükümleriyle açık olarak düzenlendiği görülmektedir. Sermaye piyasası gibi dinamik bir alanda yükümlülüğe konu sermaye piyasası araçlarının değeri, fiyatı veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi, olay ve gelişmelerin neler olduğu gibi teknik konuların bütünüyle kanunda düzenlenmesi beklenemez. Bu gibi teknik ve güncel gelişmelere dayalı ayrıntıların kanunla düzenlenmesinin beklenmesi daha hızlı hareket etmesi ve karşılaştığı sorunları daha süratli çözüme kavuşturması beklenen idarenin çalışmasını güçleştirebilir. Bu bakımdan özellikle teknik ve idari meselelere temas eden detayların düzenlenmesinin idarelerin takdirine bırakılması kanuna dayanma koşulunu ihlal etmez.

57. Nitekim somut olayda da *sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi, olay ve gelişmelerin* bildirilmesi gerektiği ifade edilerek aydınlatma yükümlülüğüne ilişkin genel çerçevenin çizildiği anlaşılmaktadır. SPK tarafından düzenlenen tebliğler ile de bu genel çerçeveye dayalı olarak teknik detayların açık bir biçimde gösterildiği görülmektedir. Buna göre tebliğin 14. maddesinde ortaklıklar tarafından içsel bilgiler ve bu bilgilere ilişkin daha önce açıklanan hususlardaki değişiklikler ortaya çıktığında veya öğrenildiğinde özel durum açıklaması yapılmasının zorunlu olduğu açıklanmıştır. Başvurucunun açtığı davada ilk derece mahkemesi de bu düzenlemeye dayalı olarak başvurucunun aydınlatma yükümlülüğüne uymadığını açıklamıştır. Konuya ilişkin sermaye piyasası kurallarının yorumuna dayalı olan söz konusu kararın ise keyfi veya öngörülemez nitelikte olmadığı anlaşılmaktadır.

58. Dolayısıyla söz konusu kanun hükümlerinin açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir mahiyette olduğu dikkate alındığında başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuna dayalı olduğu kuşkusuzdur.

ii. Meşru Amaç

59. Anayasa'nın 13. ve 35. maddeleri uyarınca mülkiyet hakkı ancak kamu yararı amacıyla sınırlandırılabilir. Kamu yararı kavramı; mülkiyet hakkının kamu yararının gerektirdiği durumlarda sınırlandırılması imkânı vermekle, bir sınırlandırma amacı olmasının yanı sıra mülkiyet hakkının kamu yararı amacı dışında sınırlandırılmayacağını öngörerek ve bu anlamda bir sınırlama sınırı oluşturarak mülkiyet hakkını etkin bir şekilde korumaktadır.

Kamu yararı kavramı, devlet organlarının takdir yetkisini de beraberinde getiren bir kavram olup objektif bir tanıma elverişli olmayan bu ölçütün her somut olay temelinde ayrıca değerlendirilmesi gerekir (bazı değişikliklerle birlikte bkz. *Nusrat Külâh*, B. No: 2013/6151, 21/4/2016, §§ 53, 56; *Yunis Ağlar*, B. No: 2013/1239, 20/3/2014, §§ 28, 29).

60. Finans kurumlarının sağlıklı faaliyet göstermesi amacıyla düzenlenen 6362 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde; şeffaflık, mesuliyet, orantılılık ve tutarlılık ile uygun şekilde yapılan bir değerlendirmenin gerektirmesi hâlinde müdahalede bulunma düsturlarının esas alındığı belirtilmiştir. Buna göre sermaye piyasası hukuku; sermaye piyasasının bu piyasaya özgü ihtiyaç ve gereklilikleri içerecek ve sermaye piyasasının işleyiş esaslarını gözeticek şekilde düzenlenmesi, yapılan düzenlemelere bu düzenlemenin muhataplarının uygun hareket edip etmediklerinin denetlenmesi ile denetim sonuçlarına göre etkin, caydırıcı tedbir ve yaptırım uygulanması sacayağına dayanmaktadır. Başka bir deyişle düzenlemelerin etkinliği, etkili ve caydırıcı yaptırım düzenininin sağlanması ile mümkün olabilir.

61. Ayrı bir kavram olarak düzenlenen kamuyu aydınlatma belgelerine ilişkin belirlenen esaslar ile yatırımcı güveninin oluşturulmasına çalışılmış ve kamuyu aydınlatma belgeleri ile duyurulan bilginin sermaye piyasaları açısından önemi vurgulanmıştır. Böylelikle sermaye piyasası araçlarının değerini, piyasa fiyatlarını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki tüm bilgi, olay ve gelişmelerin ihraççılarca veya ilgili taraflarca kamuya açıklanacağı hüküm altına alınmıştır.

62. Dolayısıyla sermaye piyasasının düzenlenmesi kapsamında kamunun aydınlatılmasına ilişkin bazı yükümlülükler öngörülerek bu yükümlülüklere uyulmamasının yaptırıma tabi tutulmasında kamu yararı amacının bulunduğu açıktır. Ayrıca bu yaptırımların benzeri kanuna aykırı fiillerin tekrar işlenmesinin önüne geçilmesi bağlamında caydırıcı bir yönü de bulunmaktadır. Bu sebeplerle başvuruya konu müdahalenin kamu yararına dayalı meşru bir amacının olduğu kuşkusuzdur.

iii. Ölçülülük

(1) Genel İlkeler

63. Son olarak kamu makamlarınca başvuruçunun mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyle gerçekleştirilmek istenen amaç ile bu amacı gerçekleştirmek için kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisinin olup olmadığı değerlendirilmelidir.

64. Ölçülülük ilkesi *elverişlilik*, *gerekliklik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, *gerekliklik* ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2011/111, K.2012/56, 11/4/2012; E.2014/176, K.2015/53, 27/5/2015; E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016, § 18; *Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

65. Mülkiyet hakkına yapılan bir müdahalenin Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerine göre ölçülü olabilmesi için her şeyden önce bu tedbirin öngörülen kamu yararı amacını gerçekleştirmeye elverişli olması zorunludur. Diğer taraftan müdahalede bulunulurken takip edilen kamu yararı amacını gerçekleştirmeye en uygun aracın seçilmesi gerekmektedir. Bu

alandaki hangi araçların tercih edileceği ise öncelikli olarak daha isabetli karar verebilecek konumda olan ilgili kamu makamlarının yetkisindedir. Bu nedenle hangi aracın tercih edileceğinin belirlenmesi hususunda idarelerin belli ölçüde takdir yetkisi bulunmaktadır. Ne var ki seçilen aracın gerekliliğine ilişkin olarak idarelerin sahip olduğu takdir yetkisi sınırsız değildir. Tercih edilen aracın müdahaleyi ulaşılmak istenen amaca nazaran bariz bir biçimde ağırlaştırması durumunda Anayasa Mahkemesince müdahalenin gerekli olmadığı sonucuna ulaşılması mümkündür. Ancak Anayasa Mahkemesinin bu kapsamda yapacağı denetim, seçilen aracın isabet derecesine yönelik olmayıp hak ve özgürlükler üzerinde oluşturduğu müdahalenin ağırlığına dönüktür (bazı değişikliklerle birlikte bkz. *Hamdi Akın İpek*, B. No: 2015/17763, 24/5/2018, § 108; *Hanife Ensaroğlu*, B. No: 2014/14195, 20/9/2017, § 67).

66. Ayrıca ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerine ilişkin kurallar, ceza hukukunun ana ilkeleri ile Anayasa'nın konuya ilişkin kuralları başta olmak üzere ülkenin sosyal ve kültürel yapısı, etik değerleri, ekonomik hayatın gereksinimleri gözönüne alınarak saptanacak ceza politikasına göre belirlenir. Kanun koyucu; cezalandırma yetkisini kullanırken toplumda hangi eylemlerin suç sayılacağı, bunun hangi tür ve ölçüdeki ceza yaptırımı ile karşılanacağı, nelerin ağırlaştırıcı veya hafifletici sebep olarak kabul edilebileceği ve ceza sistemini tamamlayan müesseseler konusunda takdir yetkisine sahiptir (AYM, E.2013/24, K.2013/133, 14/11/2003).

67. Bununla birlikte orantılılık ilkesi gereği kişilerin mülkiyet hakkının sınırlandırılması hâlinde elde edilmek istenen kamu yararı ile bireyin hakları arasında adil bir dengenin kurulması gerekmektedir. Bu adil denge, başvurunun şahsi olarak aşırı bir yükü katlandığının tespit edilmesi durumunda bozulmuş olacaktır. Müdahalenin orantılılığını değerlendirirken Anayasa Mahkemesi; bir taraftan ulaşılmak istenen meşru amacın önemini, diğer taraftan da müdahalenin niteliğini, başvurunun ve kamu otoritelerinin davranışlarını gözönünde bulundurarak başvurucuya yüklenen külfeti dikkate alacaktır (bazı değişikliklerle birlikte bkz. *Arif Güven*, B. No: 2014/13966, 15/2/2017, §§ 58, 60).

68. Anayasa'nın 35. maddesi usule ilişkin açık bir güvenceden söz etmemektedir. Bununla birlikte mülkiyet hakkının gerçek anlamda korunabilmesi bakımından bu madde, Anayasa Mahkemesinin çeşitli kararlarında da ifade edildiği üzere mülk sahibine müdahalenin kanun dışı veya keyfi ya da makul olmayan şekilde uygulandığına ilişkin savunma ve itirazlarını sorumlu makamlar önünde etkin bir biçimde ortaya koyabilme olanağının tanınması güvencesini kapsamaktadır. Bu değerlendirme ise uygulanan sürecin bütününe bakılarak yapılmalıdır (*Züliye Öztürk*, B. No: 2014/1734, 14/9/2017, § 64; *Bekir Yazıcı* [GK], B. No: 2013/3044, 17/12/2015, § 71).

69. Elkoyma veya müsadere gibi tedbirler yoluyla ya da para cezası uygulanmak suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalelerin bireyin menfaatleri ile kamunun yararı arasında olması gereken adil dengelyi bozmaması için malikin davranışı ile kanunun ihlali arasında uygun bir illiyet bağının olması ve başvurunun müdahaleye yönelik iddia ve savunmalarının ilgili idari ve yargısal makamlarca makul biçimde karşılanması, ayrıca her hâlde iyi niyetli malikin zararının ise tazmini gerekmektedir. Bu gerekliliklere uyulduğu takdirde mülkiyet hakkına yapılan müdahale ölçülü olacaktır (*Züliye Öztürk*, § 64).

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

70. Başvurucuya idari para cezası verilmesinin sermaye piyasası işlemleri bakımından kamunun aydınlatılmasını sağlamaya yönelik olduğu dikkate alındığında

müdahalenin söz konusu kamu yararı amacını gerçekleştirilmeye elverişli olduğunda şüphe bulunmamaktadır. İkinci olarak başvurunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin gerekli olup olmadığı irdelenmelidir. Olayda başvurunun fiili suç olarak düzenlenmemiş ve başvurucuya adli bir yaptırım öngörülmemiştir. Buna göre mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrolüne ilişkin üçüncü kural çerçevesinde kamu makamlarının sahip olduğu geniş takdir yetkisi de gözönünde bulundurulduğunda başvurunun fiilinin kabahat olarak düzenlenerek yalnızca idari para cezası uygulandığı dikkate alındığında müdahalenin gerekli olmadığı söylenemez.

71. Orantılılık yönünden ise öncelikle başvurucuya idari para cezası kararına karşı iddia ve savunmalarını etkin bir biçimde ortaya koyabilme olanağının tanınıp tanınmadığı değerlendirilmelidir. Başvurucuya idari para cezası verilmeden önce SPK tarafından savunmasının istendiği ve başvurunun da bu imkândan yararlanarak itirazlarını bildirdiği görülmüştür. İdari para cezası kararına karşı da kendisini avukat ile temsil ettiren başvuru, önce idare mahkemesinde dava açmış; davanın reddine ilişkin karara karşı da temyiz yoluna başvurmuştur.

72. Başvurucu Şirket özellikle S. Şirketi tarafından açılan davanın konusunun ilgili olduğu ekonomik değerin kendi aktif toplamının %10'unun altında kaldığını belirtmiş ancak bu hususun derece mahkemelerince incelenmediğinden yakınmıştır. Bununla birlikte derece mahkemelerince söz konusu açılan dava nedeniyle birleşmeye engel bir durumun çıktığına işaret edilerek bunun ise başvuru Şirket tarafından daha önce kamuya açıklanan birleşme işlemine ilişkin özel durum açıklamalarında değişiklik meydana getirdiğine vurgu yapılmıştır. Buna göre daha önce kamuya açıklanan bilgilere ilişkin hususlarda değişiklik ortaya çıktığında ya da öğrenildiğinde şirket tarafından özel durum açıklaması yapılmasının zorunlu olduğu değerlendirilmiştir. Dolayısıyla buna dayalı olarak başvurunun itiraz konusu yönünden ayrı bir inceleme yapılmasına gerek görülmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda mülkiyet hakkına idari para cezası uygulanmak suretiyle yapılan müdahaleye karşı başvurunun etkin bir biçimde itiraz edebilme olanağı bulduğu ortadadır.

73. Başvurucu ayrıca idarece üst sınırdan para cezası verildiğini ve derece mahkemelerinin ise bu hususta herhangi bir denetim yapmadan gerekçesiz olarak itirazı reddettiğini ileri sürmüştür. Ancak idari para cezalarının kanunla belirlenen alt veya üst sınırları arasında ki bir miktarda idarece belirlenmesi hususu kanun yolu denetiminde dikkate alınabilecek bir unsurdur. Bireysel başvuru çerçevesinde Anayasa Mahkemesinin görevi ise idari para cezası uygulanmak suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuna dayalı olup olmadığını, meşru bir amacının bulunup bulunmadığını ve nihayet söz konusu müdahalenin ölçülü olup olmadığını denetlemektir.

74. Diğer taraftan başvuru, idari para cezasının miktarının yüksek olduğu için orantısız olduğundan yakınmakta ise de herhangi bir orantılılık karşılaştırması yapmaya elverişli bir bilgi veya belge sunmamıştır. Dolayısıyla verilen idari para cezasının somut olay bağlamında başvurunun ekonomik durumunda nasıl bir etkiye yol açtığının belirlenmesi mümkün olamamaktadır.

75. Sonuç olarak kamunun aydınlatılması yükümlülüğünün sermaye piyasasının şeffaflığı ve yatırımcı güveninin oluşturulması açısından büyük önem arz ettiği kuşkusuzdur. Bunun yanında devletin idari para cezalarının düzenlenmesi ve uygulanması alanında geniş bir takdir yetkisinin olduğu da dikkate alınmalıdır. Kaldı ki olayda başvurucuya idari para cezasının dışında herhangi bir adli veya idari yaptırım uygulanmamış, müsadere veya

mülkiyetin kamuya geçirilmesi ya da şirketin geçici süreyle veya tamamen faaliyetlerinin engellenmesi yahut kısıtlanması gibi bir tedbir yoluna da gidilmemiştir. Ayrıca idari para cezası verilmesine yol açan fiilin başvurunun kusurundan kaynaklandığı, somut olayda kamu makamlarının özensiz bir tutum veya davranışının ise söz konusu olmadığı gözetilmelidir.

76. Bu durumda başvurunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin, içerdiği kamu yararı amacı ile karşılaştırıldığında ve özellikle başvurunun kendi kusuruyla kanuna aykırılığa yol açtığı gözetildiğinde başvurucuya şahsi olarak aşırı bir külfet yüklediği değerlendirilmiştir. Dolayısıyla başvurunun mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulmadığı ve müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna varılmıştır.

77. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

C. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA,

D. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 10/10/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Recai AKYEL